

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Začasno le enkrat na teden.

Uredništvo in upravništvo:

Ljubljana, Velika Čolnarska ulica št. 19.

Naslov za dopise: Ljubljana p. p. 168.

Naslov za telegrame: »Naprej«, Ljubljana.

Čekovni račun št. 14.398, (KDZ)

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din, začasno 6 Din.
Za inozemstvo 35 Din, začasno 10 Din.

Oglasi:

Prostor 1 × 55 mm 60 par, Mali oglasi: beseda 60 par, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštine proste.

Glasiło Jugoslovanske socialno demokratične stranke (JSDS).

Letnik VIII., št. 19.

Četrtna »Naprejeva« številka izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasiło Kmetško-delavske zveze.
Stane letno 72 Din
mesečno 6 Din

Napad na Internacionalo.

Londonski oderuh mežiškega delavstva — član Soc. Delavske Internacionalne in poslanec angleške Delavske stranke (Labour Party).

Kadarkoli smo socialpatriotom očitali kakšno lopovščino, nismo tega nikdar storili pavšalno, ampak smo vselej razločno povedali, kaj jim očitamo. Namesto da bi se zagovarjali ali se vsaj za bodočnost poboljšali, so se kar lepo skrili za špansko steno svojega patentirane socializma in kričali, da se ne spodobi kukati za to steno, češ, če bo delavstvo zvedelo, kaj se zadaj za špansko steno godi, bo vse zbežalo od socializma. Lep gnoj mora biti tam zadaj — hvala lepa za tak socializem!

Ker je nevednega delavstva pri nas še vedno veliko, plačanih kapitalističnih agentov pa tudi ne manjka, smo se morali že mnogokrat tudi med našimi vrstami boriti proti svetosti te španske stene. Še celo na kongresih se je zgodilo, da je ta ali oni nastopil proti »napadom«, češ, socializem ima od teh napadov samo škodo. A zmagalo je načelo javnosti, zmagal je tisti socializem, ki se ne skriva za špansko steno. Socialistično gibanje mora biti zdravo, ali ga pa treba ni, korupcije imamo v kapitalističnih strankah dovolj.

Kakor za domači socializem, tako zahtevamo to načelo tudi za svetovnega. S korumpiranim socializmom ne samo da ne maramo biti solidarni, ampak ga hočemo tudi razkrinkavati. Prepričani smo, da internacionalna solidarnost delavstva zaradi tega ne bo nič trpela, naspotno, napredovala bo. Socializem mora biti tak, da ga bo vsak deavec tem bolj spoštoval, čim bolj od blizu ga bo spoznal, ne pa da bi od njega bežal, kadar pogleda vanj bolj natanko! Torej se tudi Internacionala ne sme skrivati za špansko steno.

Ozrlji se bomo samo na razmerje Internacionalne do mežiških škandalov, torej to, kar poznamo. Najprej se moramo vprašati, v kakšnem razmerju so naši domači oficialni internacionalci do mežiškega proletariata.

Ko se je bivši socialistični župan Peter Logar izneveril svoji organizaciji in postal rudnikov pomagač proti delavstvu — h kateri stranki je pristopil? K internacionalno priznani SPJ. Že s tem je ta stranka dovolj jasno dokazali, da zastopa interese kapitala. A vprašajmo še dalje:

Kaj je ta stranka napravila za rudarje? Nič! Kaj je napravila proti njim? Vse, kar je mogla. Po pravici se imenuje stranka kapitalističnega sorodstva.

Zdaj, ko so baje vse mariborske stranke razen demokratov poslale vladi zahtevo, naj se Pirkmajer na noben način ne vrne več na stol velikega župana mariborskega okrožja, čitamo v listih, da SPJ take zahteve ni postavila. Pa ne morebiti zato, ker se ne strinja s proletarsko moralo zahrbtno rovariti proti tej ali oni osebi, ampak zato, ker je prijateljica demokratov.

Itd. itd. Vse za kapital in proti delavstvu. SPJ in Pirkmajer sta v boju proti mežiškim rudarjem eno.

Kaj pa je napravila Internacionala za mežiške rudarje? Kolikor nam je znano, nič. Njeni priznani zastopniki v SHS najbrž vodstvu svoje Internacionalne niti poročila o tem kapitalističnem izropavanju niso poslali, ker se bojijo, da bi se našli tam tudi pošteni možje, ki bi na mežiškem slučaju spoznali, da smo socialni demokrati vendarle bolj internacionalni nego pa socialpatrioti, čeprav so le oni priznani, mi pa ne...

A če Internacionala ni ničesar ukrenila zaradi mežiških razmer, so pa morebiti priznani člani te Internacionalne kaj napravili?

Da! Ti so napravili, in čas je, da delavstvo izve, kaj in kako.

Član angleške Delavske stranke (Labour Party) in poslanec te stranke v angleškem parlamentu g. Monring je iz rodbine tistih Monringov, ki odločujejo v londonski CML (The Central European Mines Limited London), lastnici mežiškega svinčenega rudnika. Torej ima poslanec angl. Delavske stranke velik interes na tem, da ostanejo milijonski profiti mežiškega rudnika neokrnjeni. Da mu ime delavskega poslanca ne brani za svoj profit nastopati proti interesom delavstva, to razume vsak — materialni interesi odločujejo, ne idealistične fraze.

Angleški kapital, ki izkorišča mežiško naravno bogastvo in mežiško ljudstvo, torej pri vsej svoji protestantovski ljubezni do katoliških ceremonij prav nič ne da na »ideje« krščanskega usmiljenja, ampak smatra »po božji podobi« ustvarjene Mežičane za od Boga njemu izročene sužnje, ki jih sme po mili volji prikleniti h kruhu ali pa pognati v brezposelnost. Pri tem misli, da se mu ni treba prav nič ozirati niti na jugoslovanske zakone, niti na 10 božjih zapovedi. Kapital je, ki ga smatrajo kapitalisti za vsemogočnega, pa čeprav govorijo o Bogu in njegovi vsemogočnosti. Kdo bi se bal božje sodbe, če ima na razpolago kapitalistično inter-

nacionalo, ki najde za vsak zločin zagovornike v »od Boga postavljenih« vladah...

Monring je bil, ki je prišel v Belgrad in je potom angleškega poslanika pritisnil na jugoslovanskega zunanega ministra, ta pa na druga ministrstva, naj naši uradi razženejo komunistično propagando v Mežici.

Naša vlada pa je seveda iz strahu pred interpelacijo socialističnega kluba v angleškem parlamentu začela z represalijami proti Mežičanom: razpustila občinski odbor in krajevni šolski svet, hotela prestaviti učitelja s. Möderdorferja čim najdalje proč od Mežice in ko ni šel, ko se je rajši odpovedal učiteljski službi, ga je dala v preiskovalni zapor pod do sita znanimi okolnostmi. Za nekaj časa je zaprla tudi druge. Protizakonito odpuščenih delavcev ni vzela v zaščito itd. itd.

Na Monringovo intervencijo je bilo proglašeno mežiško delavstvo in zlasti s. Möderdorfer ter njegovi spisi — za komunistične, za prepovedane. V brošuri »Boji in napredek mežiških rudarjev« so bila označena 4 mesta za dokaz komunizma: na str. 37, točka 5 (5 vrstic), na str. 62, srednji odstavek (3 vrstice), na str. 63, 2. odstavek (3 vrstice) in na str. 64, prva polovica drugega odstavka (6 vrstic).

Prečitajte si delavci, te odstavke, prečitajte si tudi celo brošuro še enkrat, potem boste razumeli, da se g. Monring ne boji komunizma, kakršen je v naši državi prepovedan, ampak da ima strah pred tistim komunizmom, ki se z našo ustavo in našimi zakoni popolnoma vjema. Mož ima strah pred — poštenjem!

Prosimo naše domače internacionalce, pa tudi vodstvo Internacionalne, da se izjavijo, če so z Monringom solidarni. Proletariat hoče vedeti, na kateri strani razrednega boja se bori ta Internacionala.

»Delavska Politika« bo to vprašanje zatajila, kajti z Monringom bi vrgla čez plot vse kristanovstvo od generala do kaplana. Na delavstvu je, da pokaže svojo solidarnost z delavci proti kapitalistom! Pokažite pa tudi dejansko solidarnost, kajti 4 delavske družine so že 6 mesecev brez kruha na ramah 800 članov razredne JSDS.

Sklepi strankinega zbora 5. in 6. junija 1927 v Ljubljani.

Prvi zborov sklep je bil, poslati s. Möderdorferju sledeči telegram:

Vinko Möderdorfer, učitelj,

Maribor, okrožno sodišče, jetnišnica.

Ker zborujemo brez Tebe, Ti pošljamo vsaj pozdrave.

Opomba. Kakor znano, je bil s. M. po tiskovnem zakonu obsojen na 2 meseca zavora zaradi pisma na velikega župana, ki ga je objavil v svoji brošuri »Boji in napredek mežiških rudarjev« na str. 32. Zaradi drugih važnejših očitkov, n. pr. za ponarejene bilance itd., se gospoda ni spuščala v debato, čeprav je s. M. imenoval ravnatelja mežiškega rudnika imenom kot odgovornega. Ta zapor s. M. zdaj odslužuje in vsi smo računali, da bo 3. junija že prost. A — niso mu všteli preiskovalnega zavora od početka (3. aprila) ampak šele od 6. maja, dasi nismo še nikdar slišali, da bi se kakšnemu roparju in drugim resničnim zločincem ne štel vsa doba preiskovalnega zavora v prisojeno težko ječo; torej pri takih, ki jim pomeni preiskovalni zapor olajšavo, dočim pomeni za s. M. težji zapor, kajti on je obsojen na custodia honesta, častni zapor. V tem zaporu so n. pr. dovoljeni časopisi, M. jih pa v preiskovalnem zaporu ni smel čitati!...

ZA NAPREDEK DEMOKRACIJE V STRANKI.

Naši strankini zbori imajo vselej premalo časa. Marškatere vprašanje ostane nerešeno.

Da se ta pomanjkljivost odpravi in da se tudi dejansko pokaže naše pojmovanje demokratizma v naspotju z buržoazijo, ki daje kar pooblastila vladi (izvrševalnemu odboru), naj dobijo polno moč, kakor da bi bili kongresovi sklepi, tudi tisti predlogi, ki jih debata v tisku pokaže kot soglasno sprejete.

Predloge sme predlagati vsak član. Od objave predloga do zaključka debate v tisku mora preteči najmanj 3 mesece, potem objavi izvrševalni odbor, da je postal dotični predlog sklep s pravomočnostjo od dneva te objave.

Predlogi, ki ne dosežejo soglasnosti, morajo počakati kongresa.

POVEČANJE TISKA.

»Naprej« bo izhajal počenši z julijem po 2 krat na teden ter bo stal mesečno 10 Din, »Ljudski glas« bo ostal tednik za naročnino 6 Din mesečno. Kdor želi imeti

Kupujte samo
testenine

ki so priznane
najokusnejše.

»Naprej« 2 krat tedensko, naj pošlje takoj naročnino 10 Din za julij. Število takih naročnin bo tedensko objavljeno, vstevši tiste, ki so že prej plačali. Če bi ne bilo dovolj plačnikov, bo štela poslana višja naročnina na račun prihodnjega meseca.

Opomba. Poletni čas sicer ni primeren za razširjanje tiska, a pri zavednih je najbolj sigurna ta pot. Razširjenje v poletju bomo pozimi vzdržali, pozimi razširjeni listi pa poleti zmrznejo, ko jim odpadejo tisti naročniki, ki čitajo samo iz dolgega časa. Naša moč je v zavednosti!

NAŠE RAZMERJE DO »SVOBODE«.

Upravni odbor Del. zbornice razdeljuje denar, ki ga delavstvo prisilno plačuje za Delavsko zbornico, po strankarskih vidikih. Tako tudi denar, ki je po zborničnem proračunu namenjen kulturnemu napredku delavstva. Da se združenim demagogom iz kristanovskih, klerikalnih in orjunaških vrst ni treba za denar sproti prerekat, so določili ključ, po katerem delavski denar razdeljujejo. Za merilo so vzeli število mandatov. To merilo je že samo na sebi nemoralno, tem bolj pa, ko je vendar znano, da so bile volitve sleparske in da dobi torej največ tista stranka, ki je najbolj goljufala.

Vendar pa je ta kapitalistična gospoda še bolj nesramna. Ker naša stranka na tako kravjo kupčijo ni mogla pristati, so jo ogoljufali še tudi za tisto malenkost, ki bi ji po sklenjenem ključu pripadala za 2 mandata (izmed 60), to pa z izgovorom, češ, da naša stranka nima svojih lastnih kulturnih organizacij, češ, kulturne sekcije KDZ da niso samostojne kulturne organizacije, kakor je n. pr. »Svoboda«. To kristanovsko organizacijo so pa po vrhu še skušali prikazati za »nevtralno« (kako da dobiva potem podporo po ključu za kristanovske mandate?) in to nevtralnost so dokazovali s tem, da delujejo v »Svobodi« tudi naši člani in to tudi na vodilnih mestih.

Na tako izzivanje bi bilo gotovo umestno (že zato, da jim izbijemo peklenski izgovor!) če bi naša stranka svojim članom naročila, naj iz »Svobode« izstopijo. Toda v zavesti, da socialna demokracija ni poklicana za razbijanje, je sklenil strankin zbor sledeči

sklep:

Na izzivanje upravnega odbora Delavske zbornice, ki nas hoče po sili napraviti za razbijače, odgovarja XVIII. strankin zbor JSDS in KDZ:

Kdorkoli izmed naših članov hoče, vsak lahko še nadalje deluje pri »Svobodi«. Nikdar se ne bomo spozabili na kakšno tako razbijanje, da bi prepovedovali komu sodelovanje v katerikoli delavskih organizacijah, kakor delajo to socialpatrioti proti našim organizacijam.

Eno pa pač zahteva kongres od socialnih demokratov: Kdorkoli ima čas in denar za udejstvovanje v meščanskih ali polmeščanskih organizacijah, kamor spadajo tudi vse takozvane »nevtralne« organizacije, mora imeti tudi čas za resno kulturno delovanje v kulturnih sekcijah KDZ.

SAMOUPRAVA V ZADRUŽNIŠTVU.

Zadružno gospodarstvo je treba postaviti na samoupravna načela. Ustanavljati je treba krajevne zadruge, da prevzame delavno ljudstvo v njih oblast in odgovornost direktno. Za dosego skupnih ciljev naj se te zadruge potem združujejo federativno.

KLASIFIKACIJA STRANKINIH GMOTNIH SREDSTEV.

Gmotna sredstva smo skušali pomnožiti:

1. z ureditvijo rednih prispevkov (progresije),
2. s prostovoljno požrtvovalnostjo članov,
3. s prostovoljno požrtvovalnostjo nastavljenecv,
4. z notranjim posojilom (pri članih: hranilne vloge, brezobrestne vloge)
5. z omejitvijo aparata in delokroga, zlasti v tisku
6. z zunanjimi dolgovi (pri nečlanih).

Vsi ti viri so razen prvega za stranko škodljivi ter jih je treba odpraviti in sicer najprej zadnjega, potem pa po vrsti nazaj, da ostane končno edinole še prvi vir.

Opomba. Zadnji vir smo l. 1926 zelo zmanjšali s tem, da smo zunanje dolgove poplačali z vlogami lastnih članov (povečanje 4. točke zmanjšanje 6. točke). A tudi dolgovi sploh (4 in 6 skupno) so se zmanjšali l. 1926 za 13.000 Din. Obračuni bodo objavljeni, ko se poveča tisk.

Za svobodo govora.

Svobodo govora je reakcija ubila popolnoma. Ni je niti pri strankah, niti v parlamentu, niti v okrožnih in občinskih skupščinah, niti na shodih. Najzlostnejše je, da je ni niti v Delavski zbornici. Kolikor svoboda govora naša stranka izsili, nam jo nasprotne stranke, zlasti »proletarske« preprečijo s kričanjem, ali pa odvrčejo delavstvo bodisi z zabavnimi prireditvami, bodisi s strokovnimi, kulturnimi, pevskimi itd., bodisi z demagogijo, z izključitvami, največ pa z nadurnim delom. Majhna stranka smo že itak, majhna udeležba pa odbija, saj je nekaterim (že tudi zavednim) ušla izjava, da »so vedno isti obrazi«. Na ta način postaja svoboda kontroliranega govora iluzorna, zato pa se vršijo dan na dan nekontrolirane debate med posamezniki, zlasti pa v gostilnah. Koliko si dovolijo nekontrolirani govorniki takega, česar bi na sestanku nikdar ne bleknili!...

Tu ni škoda samo za čas in izgubljeno energijo, mnogo večja je škoda, ker se s tem širijo neresnične, na pol izmišljene, pretirane in tudi strupene govorice, zlagane anarhistične korajže in junaštva, neresne obljube itd. itd., vse to pa razširja tudi med delavstvom tisto lažnivost, ki je sicer le znak kapitalistične družbe. Ta lažnivost je, ki izpodreja zdrave korenine delavskega gibanja in omogoča kapitalističnemu sorodstvu razširjati med delavstvo kapitalistični nauk, da se s poštenim razrednim bojem ne da nič doseči.

Nepošten boj je, ki razbija delavske vrste na drobne kose, pošten razredni boj pa združuje.

Pošten razredni boj je namreč samo eden, nepošten načinov boja je pa veliko. Na poštenih potih se bomo kmalu vsi našli; če bomo pa hodili po nepoštenih, bomo še bolj razcepljeni.

Svoboda govora je torej res eden izmed najvitalnejših interesov delavskega razreda in če se naša stranka bori zanjo ter jo tudi v praksi spoštuje in daje svobodno besedo vsem, potem je treba že samo iz tega vidika priznati, da naša stranka ni zastoj tu.

Na binokštnem »vsedelavskem« zletu so se »zdrženi« med seboj prepirali, kdo sme in kdo ne sme govoriti. Sima Marković ni smel, potegnili so ga z odra in poklicali policijo. »Svobodašem« se je zdelo to zelo svobodno. Menda so res hoteli samo dokazati, kako se voditelji nikakor ne morejo in niti nočejo združiti, ampak da jim gre le za konkurenco; vsak hoče pridobiti mase na svojo stran, zato odriva druge, da bi ga ne prehiteli. Dozdaj se ni še nihče čudil, zakaj nas k tej prireditvi ni bilo nič zvržen. Upamo, da se tudi poslej ne bo, upamo, da se bo vsem zdelo pravilno, da smo na ta dva dneva rajši zborovali.

Vihar med ljubljanskimi komunisti. V poslednjem času so se med tukajšnje komunistično omladino razširile vesti, ki povzročajo mnogo razburjenja. Trdi se, da so nekateri voditelji neodvisnih delavcev v zvezi s policijo. Na to je omladina prišla popolnoma slučajno. Nekateri omladinci so pred nekim časom hoteli potovati preko Dunaja v Rusijo. S seboj so imeli potrdilo o politični zanesljivosti od tukajšnjih zaupnikov III. internacionale, brez katerega nihče ne dobi potnega lista. S takimi priporočili so se nekateri oglasili pri sovjetskem poslanstvu na Dunaju, pa so jih tamkaj zavrnili z odgovorom, da ta priporočila niso veljavna, ker v Ljubljani nekaj ni v redu. Mladenci so se vrnili domov zelo potrni in razburjeni, kar je naravno.

Opomba uredništva. Le neradi objavljamo to notico, ker se zavedamo, da je v »prepovedanih časih« vse prepovedano in vse dovoljeno. Če se pa take govorice širijo ustno, jih je treba registrirati. Mladina misli idealno in želi v Rusijo vselej iz neprepovedanih razlogov. Atentatorji in podobni tipi so izjeme. A kaj naj rečemo, če sliši mladina po dragem potovanju na Dunaj od tamošnjih ruskih zastopnikov, da njih priporočila nič ne veljajo in da se morajo vrniti nazaj, ker Rusi ne verujejo svojim zastopnikom na Slovenskem? Kako nujno je potrebno, da se uredijo poštene mednarodni stiki z Rusijo, če nočemo, da nam razni agenti na dve strani demoralizirajo mladino.*

Kaj zahtevamo socialdemokrati od občine?

(K celjskim volitvam.)

1. Uvedbo pravičnega progresivnega davka in odpravo vseh indirektnih davkov.
 2. Zidanje stanovanjskih hiš kot najboljšo zaščito stanovanjskih najemnikov.
 3. Uvedbo pokojninskega sklada za občinske delavce, kakor je že uveden za občinske uradnike.
 4. Ustanovitev občinske ljudske kuhinje za revne sloje.
 5. Oskrbo invalidov in za delo nesposobnih delavcev.
 6. Upoštevanje delavskih produktivnih zadrug pri oddajanju javnih del in zgradb; kajti le produkcija brez profitov bo odpravila brezposelnost.
 7. Odpravo ponočnega davka po gostilnah in kavarnah.
 8. Odpravo vseh vinotočev in zakotnih gostiln, v katerih se delavstvo zavaja k pijančevanju.
 9. Ustanovitev socialnopolitičnega odseka, kateri bo imel nalogo take in enake točke izvršiti.
- Sodrug! Delavci in volilci vseh strok! Obrazložili smo vam samo en del našega volilnega programa. Že ta del programa je zahtoval, da so se združile proti nam kar tri kapitalistične stranke, katerim nikakor ni všeč, da bi se na občini zastopali interesi ter potrebe delavcev in nameščencev. Sodrug! le pogledite si delo meščanskih in polmeščanskih strank. Kaj so naredile za delavce? Nič, prav nič. Komur je na tem, da bo delavstvo doseglo svoje pravice, naj voli socialdemokratično listo, ki je 3. (tretja). Vse druge liste so liste nasprotnikov delavskega razreda.

Najboljši šivalni stroj in kolo je edino le

**GRITZNER
in ADLER**

za dom, obrt in industrijo v vseh opre-
mah. Istantni pletilni stroj
DUBIED.

Pouk v vezenju brezplačen. — Večletna garancija.
Delavnica za popravila.
Nizke cene, tudi na obroke.

JOSIP PETELINC, Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika.

Pletilni stroji najnovejšega patenta »Ideal«, nemškega izdelka, so edina in najugodnejša prilika za trajni in dober zaslužek. — Pouk in pojasnila daje: Franc Kos, Ljubljana, Židovska ulica št. 5.

Nudimo eksistenco

z visokim zaslužkom.

Iščemo:

sposobne dame in gospode, ki so v položaju prevzeti našo prodajno organizacijo. Zato je treba, da ima vsak po obsegu rajona 500 do 1500 Din v gotovini in garanciji. Ponudbe poslati na: FUSOR Comp., zastopstvo za SHS, Zagreb, Vlaška ul. 53.

Človek brez sna

je obžalovanja vreden. Vsakdanje negovanje celega telesa s Fellerjevim blagodišečim »Elsafluidom« poveča odpornost, prinese trdno spanje, varuje zdravje in s tem vzbuja samozaupanje in življensko radost. — Fellerjev Elsafluid je ono bolečino olajšujoče domače sredstvo in kosmetikum, katero so že naši očetje in dedje najraje uporabljali od zunaj in znotraj pri vsakovrstnih bolečinah. — Za zunaj in znotraj močnejši in izdatnejši kot francosko žganje.

Zahtevajte za pouk v lekarnah in odgovarajočih prodajalnah izrecno »Fellerjev« pravi Elsafluid: v poizkusnih stekleničah po 6 Din, v dvojnatih stekleničah po 9 Din ali specialnih stekleničah po 26 Din. — Po pošti pride tem cenejše čim več se naroči naenkrat.

Z zavojnico in poštnino stane:

9 poizkusnih ali 6 dvojnatih ali 2 spec. stekl. 61 Din,
27 poizkusnih ali 18 dvojnatih ali 6 spec. stekl. 133 Din,
54 poizkusnih ali 36 dvojnatih ali 12 spec. stekl. 250 Din.

Naročila nasloviti razločno tako-le:

Eugen V. FELLER, lekarnar v Stubici Donji,
Elsatrg št. 252, Hrvatska.

II. kongres „Saveza železničarjev Jugoslavije“.

Vršil se je 3. junija v Ljubljani kot uvod k slavnostnim prireditvami, ki so jih ponekod javno imenovali za demonstracijo v korist »naprednega bloka« (katerega skušajo doseči jutrovcji in za katerega se je izrekel tudi g. A. Kristan). Naslednjega dne se je vršila III. balkanska transportna konferenca, v nedeljo pa tkzv. »vsedelavski zlet«. Naše poročilo seveda ne more biti popolno, že prostor v našem listu nam tega ne dovoli, poročati pa moramo o njem ne samo v informacijo našim sodrugom železničarjem, temveč tudi v pouk vsem ostalim strokam. Udeležili so se kongresa tudi internacionalni delegati, ki so sodelovali predvsem na III. balkanski transportni konferenci, radi katere so prišli v Ljubljano. Iz inozemstva so prišli: delegat poljskih železničarjev Maxamin, iz Avstrije Weigl, iz Bolgarije Makariev, za rumunske pristaniške delavce Balineanu, za internacionalno transportno federacijo (ITF) njen tajnik Edo Timmen in več zastopnikov delavskih zbornic iz Gradca in Celovca.

Po navadnih otvoritvenih formalnostih je prvi govoril tajnik »Saveza« Jurij Stanko, ki je pozdravil delegate in internacionalne zastopnike ter prešel na opisovanje reakcije, da je n. pr. dan pred kongresom minister za promet razveljavil veljavnost legitimacij za prosto, ozir. režijsko vožnjo družinskih članov aktivnih in upokojenih železničarjev, in da »Savez« še vedno nima potrjenih pravil, šele na intervencijo ITF je minister obljubil, da bo pravila po nekih stilističnih izpremem-

bah potrdil. Končno je želel, da bi izdelal kongres dobre smernice za bodoče delo.

Za Stankom so govorili internacionalni gostje:

Maxamin: pozdravlja kot zastopnik ITF. Poroča o njenem delu za jugoslovanske železničarje: X. kongresu Mednarodnega urada za delo v Ženevi je bil poslan memorandum, vršilo pa se je tudi mnogo protestnih manifestacij proti reakciji v Jugoslaviji. Uspeh je naznanil že Stanko: pravila »Saveza« bodo potrjena. — To je govoril nemško, nato pa še poljsko v imenu poljskih železničarjev.

Weigl: Zahvaljuje se za vabilo in pozdravlja kongres v imenu avstrijskih železničarjev. Osebnostno je že dolgo želel priti zopet enkrat v Ljubljano. Posrečilo se je prestopiti državne meje, ne pa našega prepričanja. Tu je huda reakcija, a tudi v Avstriji ni vse rožnato, vendar pa je tam 90 odstotkov železničarjev organiziranih v Soc. demokratičnih strok. organizacijah. Trdno se moramo držati Internacionale. Ne pozabite tudi organizirati ženske! Boljše manjše število organiziranih, a ti morajo biti zavedni in značajni, kajti tudi najboljši tajnik in najagilnejši funkcionarji ne morejo pomagati, če članstvo ne sodeluje: dobri člani, dobra organizacija. Večkrat so potrebni dolgi boji, preden se kake zahteve izpolni, zato ne obupajte. Organizacije so tudi nam že svojčas razpustili, n. pr. l. 1897, vendar smo se takoj spet organizirali.

Makariev: govori bolgarsko. Prinaša pozdrave bolgarskih železničarjev. Prosi končno, naj se jugosl. železničarji zavzamejo za to, da bolgarskih železničarjev, ki prihajajo z vlaki do obmejne postaje Caribrod, jugoslovanske oblasti ne bodo več internirale. Čim namreč pride vlak iz Sofije v Caribrod, morajo vsi bolgarski železničarji takoj v zaprt prostor, iz katerega jih izpustijo šele tik pred odhodom prihodnjega vlaka iz Caribroda v Sofijo. (Protesti in zgražanje po dvorani.)

Zastopnik delavske zbornice iz Gradca je po pozdravu apeliral na delegate, naj se potrudijo za to, da se jugoslovanski proletarijat reši svoje velike sramote: da nima svojega poslanca v parlamentu. Njegov tovariš iz Celovca je izrazil svoje prepričanje, da odprna moč jugoslovanskega proletariata še ni popolnoma zlomljena, kar je sklepal po tem, da je goste iz Celovca pozdravil neki mladi kovinar na Jesenicah z navdušenimi besedami. Kjer je tako navdušenje, tam se ni treba bati, potrebno pa je zlasti vzgojiti primerno velik kader zavednih in pogumnih zaupnikov.

Muzikravič: pozdravlja v imenu Centralnega tajništva delavskih zbornic v Belgradu. — Poklic železničarjev je najtežji, zato bi morala država zanje najbolj skrbeti, vsaka vlada ve to, a vsaka dela narobe. Niti pravice da bi se svobodno organizirali, ne dovoli. Potem napada ostro nacionalistično železničarsko organizacijo kot organizacijo »štrajbreherjev«. Končno pravi, da je premalo, če bi se emancipirali samo železničarji, ampak splošno gibanje vseh strok je potrebno.

Balineaanu iz Rumunije se najprej opraviči, da ne zna drugega jezika, a vseeno upa, da bodo njegove iskrene besede prodrle do src delegatov. Izraža solidarnost rumunskih transportnih delavcev, zlasti pa vseh socialistov. Teror in reakcija sta na Rumunskem še hujša kakor drugod, vendar pa se bodo Markovski nauki tudi v Rumuniji razširili.

Pavičević: pozdravlja v imenu URSSJ. Napada nacionalistično žel. organizacijo kot »štrajkbreharsko« in škodljivo razredno boja.

Svetek: pozdravlja v imenu Strok. komisije. Najvažnejše je premišljevat, kako bomo v bodoče bolj podpirali drug drugega v boju; ko se je »Savez« lani pridružil Strok. kom., je bil ostali proletarijat še desinteresiran na vprašanjih železničarjev. — Konča, da naj Vsedelavski zlet združi vse stroke, zato je bil tudi organiziran od strok. organizacij.

Koren: pozdravlja v imenu združenih gospodarskih organizacij, Konča z geslom slovitiga pruskega generala: getrennt marschieren, vereint schlagen.

Djurić: pozdravlja v imenu bosansko-hercegovskih železničarjev, ki imajo svoj savez. Opisuje razmere v Bosni, ki so še slabše kakor v drugih pokrajinah. Zlasti pa trpijo tam radi delovanja žolte nacionalistične organizacije, katere delo opisuje kot demoralizirajoče. Čim bodo mogli, bodo prišli tudi b.-h. železničarji v skupni »Savez«.

Pelikan (iz Maribora) je prevajal vse nenemške govore v lepo nemščino, pa je v prevodu marsikaj lepše in bolj socialistično povedal, kakor je bilo povedano v originalu. Prireditelji so mu zato lahko zelo hvaležni.

Stanko je prečital pismene in brzojavne pozdrave, nato pa podal tajniško poročilo: v glavnem je izšlo tiskano kot brošura na 45 straneh. Ostanje mu še nekaj podrobnosti za ustno poročilo: v Jugoslaviji je 11 železničarskih strokovnih organizacij. Radi tega je imel »Savez« težkoče, kajti za njimi stoji le 3 do 5 odstotkov vseh železničarjev (okoli 4000 od 70.000). Uspehi so zato malenkostni, večinoma lokalni. Edini večji uspeh je bil dosežen na Slovenskem, in sicer pri volitvah v bolniško blagajno, kjer je dobila »Savezova« lista absolutno večino. — Glavno delo je šlo za tem, da se razširi »Savez« in zedinjenje sploh. Zedinjenje je ostalo nepopolno, neodvisneži so ustanovili svojo organizacijo. Oni hočejo razcepljenost še dalje. Odkrit nasprotnik je železniška uprava, prejšnji ljubljanski direktor dr. Borko je službeno svaril železničarje pred »Savezom«. — Celo leto so ležala »Savezova« pravila v Belgradu, zdaj bodo po intervenciji Internacionale potrjena. Veliki župan in policija so »Savez« preganjali na vse načine, niso dopuščali zborovanj in shodov itd. — Hudi tajni nasprotniki so neodvisneži, napadali so »Savez« in osebno blatili njegove funkcionarje. Sprejeti je treba na tem kongresu tako čisto resolucijo, da ne bo nihče mogel najti v njej kaj takega, s čimer bi se lahko izognili vstopu v »Savez«. »Enotnost« napada ostro, ne da bi jo imenoval in

IZVOLJENO STRANKINO VODSTVO.

Načelstvo:

Zvonimir Bernot, urednik »Napreja«, za tajnika, Vinko Mörderdorfer, učitelj v Mežici, Alojzij Leskošek, strokovni tajnik v Celju, Anton Thaler, kovinar na Jesenicah, Karl Kisovec, železničar v Ljubljani, za KDZ blagajnica: Iza Prijateljeva.

Namestniki:

Franz Pencelj, kovač v Trbovljah, Rudolf Lamprecht, rudar v Mežici, Dr. Fedor Mikič, zdravnik v Ljubljani.

Izvrševalni odbor:

Vsi člani načelstva, razen njih pa še: Franc Rinaldo, kovač v Trbovljah, Filip Grabner, rudar v Črni, Andrej Martinšek, rudar v Velenju, Ivan Domšek, rudar v Hrastniku, Mihael Varmočnik, tovarn. delavec v Štorah.

Nadzorstvo:

Štefan Lah, pekarski pomočnik v Celju, Miroslav Pevec, rudar, t. č. nastavljenec Bratovske skladnice v Velenju, Franjo Langof, knjigovodja na Vrhniki.

Nadaljni sklep strankinega zbora:

Enotna fronta in razredni boj.

Na tozadevna komplicirana vprašanja morejo stvarno odgovorjati le zavedni. A tudi ti si ohranijo trdnost razredne zavesti in zavednosti le takrat, če imajo trdno organizacijo za seboj. Drugače imajo nanje prevelik vpliv neopredeljene in neaktivne mase, njih želje brez volje, njih obljube brez dejani. Resnica je, da je posameznim zavednim proletarcom res težko delati propagando med neorganiziranimi.

Kakor je nujno potrebno, da se proletariat bori za svoje razredne cilje v eni vrsti, v eni fronti, torej v enotni fronti, tako je tudi potrebno, da se bori samo za razredni napredek, nikdar pa ne za nerazredne ali celo proti razredne cilje, kakor je n. pr. klerikalizem, nacionalizem, strokovničarstvo in drugo sektaštvo. Po dolgoletnih izkušnjah je zavedni proletariat spoznal, da je za tak razredni boj potreben program, in sicer socialno demokratični program, po Marksu znanstveno utemeljen in na znanstvenih rezultatih sloneč.

Naša stranka, ki se tega programa drži in se zato ne mara, in more in ne sme združiti z nobeno strujo, ki temelji na drugačnih principih, je veljala med zavednimi za edino nasprotnico. Zdrženja zato, ker so kapitalistični agenti razširili med nevedneže razne nerazredne in protirazredne nauke, zdaj pa od nas zahtevajo, da te nauke priznamo za enakovredne kakor Marksov nauk in da se s tem odrečemo razrednemu boju.

To je fakt, ki ga ni mogoče utajiti. Enako je pa fakt tudi to, da jo po socialno demokratičnem programu mogoče brez ozira na te razne nauke sodelovati vsem, ki si služijo kruh z delom.

To nasprotje torej, ki je deloma le navidezno, deloma pa stvarno (po tem pač, kako kdo eno ali drugo razume) to nasprotje je krivo, da se že leta govori o enotni fronti, da jo vsi priznavajo in zahtevajo, a da je vendarle še ni.

Temu stvarnemu dejstvu je dal izraza naš strankin zbor, ko je razmotril tri predloge, ki so se tikali tega vprašanja.

Prvi predlog se je glasil:

»Pri volitvah bo naša stranka nastopila po programu, in sicer po socialno demokratičnem programu.«

Drugi predlog se je glasil:

Kraj, organizacija JSDS in KDZ na Vrhniki izjavlja, da ne smatra ustanovitve enotne proletarske stranke sedaj že za mogočo, uvideva pa potrebo enotnega nastopa delavskih množic pri raznih volitvah v zaščito interesov proletariata, zato stavlja strankinemu kongresu sledeči predlog:

Delavsko kmetske stranke in skupine se javno naprošajo, da izrečejo svoje mnenje o ustanovitvi zveze delavsko kmetskih strank za skupni nastop pri vseh volitvah, ker to zahtevajo interesi delavnega ljudstva. Zvezo med strankami vodi skupni odbor, sicer ostanejo stranke samostojne v svojem delovanju. Ime zveze, kakor tudi druge podrobnosti naj izdela posebni odbor

sporazumno s strankami, ki bodo pristopile v to zvezo po vršehih se javnih debatah in diskusijah. Sličen predlog je stavljal vrhniški delegat že na predzadnjem kongresu, toda brezuspešno. Poudarjamo, da smatramo zamišljeno zvezo za mogočo, ker slična že obstoja n. pr. v Angliji. Prosimo, da razmišljajo vse organizacije samostojno o tem predlogu ter javno izrazijo svoje mnenje. Pred očmi nam je le dobrobit delavnega ljudstva. — Za kraj. org. JSDS in KDZ Vrhnika: Vencel Malavašič, Franjo Langof.

Tretji predlog pa je bil s. Klemenčiča, ki je bil teden dni pred vrhniškimi objavljeno v »Napreju« št. 5 z dne 5. februarja 1927 in ki ga tudi v celoti ponatiskujemo.

V TREZNO RAZMIŠLJANJE — ZA SKUPNI NASTOP.

Dragi sodrug!

Pri volitvah v oblastne skupščine se je posrečilo laži-komunističnemu voditelju inž. Gustinčiču in drugim izkušenim razbijačem delavske razredne enotnosti zopet preprečiti skupni nastop proletariata proti korupcionistični in reakcionarni buržoaziji v nekaterih okrajih. Volitve pa so pokazale še večjo brezbrzižnost širokih bednih slojev prebivalstva napram življenjsko-vážnim, akutnim problemom politike: v industrijskih krajih ponekod na pr. v Laškem okraju, več kakor polovica volilcev ni šla na volišče, se ni poslužila svoje glavne, elementarne ustanovno-državljanske pravice. Velik del delavcev, namočencev in poljedelcev pa je glasoval za najbolj reakcionarne buržoazne stranke.

Ta pasivnost in zaslepljenost volilcev — delavcev, poljedelcev in uradnikov je opogumila reakcionarno, korupcionistično, kapitalistično kliko in njene agente v delavskih vrstah, da zopet drzno dviga glavo, poskuša z novo ofenzivo napram delavcem, uradnikom in poljedelcem, katerim hoče naprtiti vsa bremena svojega bankrotnega 8-letnega gospodarstva. Tudi zapostavljenim narodom ta klika vedno drznejše odreja osnovno pravico samoodločbe in samouprave. Celo okrožnim izvoljenim skupščinam — ki imajo skrajno omejen delokrog — ta birokratsko-centralistična klika ne bo dopustila delovati niti v okvirju v pogledu samouprave skrajno reakcionarne — vidovdanske ustave, ki jo je ta klika sprejela navzlic odporu celokupnega delavskega razreda in proti volji večine prebivalstva Slovenije, Hrvaške, Dalmacije, Črne gore, Makedonije. Že se iz samih vladnih krogov slišijo grožnje odkrite vojaške diktature.

Obeta se nam torej nov reakcionarni val brezustavnosti in brezzakonitosti vladajoče kapitalistične klike. Posamezne delavske frakcije so nesposobne, da bi se same uprle temu volu, tudi vsaka zase ne more podpreti uspešno pokrete ljudstva v boju za pravice samoodločbe in samouprave, niti boj delavcev za svoje osnovne človeške in socialne pravice. V tej situaciji je tudi vsako mezno gibanje eminentno politično. Same strokovne organizacije, ki so razdvojenjene in ki obsegajo komaj 5 odstotkov delavstva ne morejo prav ničesar doseči proti pojačani tendenci redukcije plač, dnin, industrije in obrti, redukcije socialnega zavarovanja in zakonodavstva ter brezposelnosti.

V taki situaciji in po vseh izkušnjah, ki jih je preživel proletariat v teh letih je bolj ko kdaj očitna potreba po koncentraciji vseh delavsko-poljedelskih frakcij, skupin in organizacij, ki hočejo prekiniti vse vezi s kapitalizmom in z vsemi kapitalističnimi demagoškimi metodami političnega, strokovnega in združnega boja in ki spoznajo potrebo enotnega, zavedno-razrednega socialističnega boja proti reakciji.

Tak skupni nastop pa mora temeljiti na načelih proletarske demokracije, ki izključuje vsako diktaturo enega proletarca nad drugim, ali ene proletarske organizacije nad drugo.

V takem skupnem nastopu mora imeti vsaka frakcija pravico in možnost zagovarjati svoje nazore, dajati svoje nazore, dajati svoje predloge in nasvete — a nobeden član, nobena frakcija ne sme imeti predprave, brez protipredloga zavrniti predlog organizacije, kakor je to storil z JSDS inž. Gustinčič pri pogajanjih za skupni nastop pri zadnjih volitvah. Niče ne sme izključevati javnost.

Proletarska demokracija pa je mogoča samo v organizaciji. Organizacija mora torej imeti svoj natančno določen delavni program, svoj pravilnik poslovanja, svoja finančna sredstva in svoje organe — odbore in tajništva. Zato predlagam vsem delavskim frakcijam, ki so za neodvisno razredno politično borbo proletarskega razreda proti kapitalistični reakciji, kakor tudi vsem strokovnim, prosvetnim in združnim organizacijam, ki so neodvisne od meščanskih, kapitalističnih strank, da se v svrhu trajnega skupnega nastopa proti reakciji in vsem njenim pojavom na političnem, gospodarskem, strokovnem, prosvetnem in samoupravnem polju združijo v federativno

Stranko Dela.

Da bo omogočena takojšnja uspešna diskusija o takem združenju, predlagam takoj tudi predlog za program in pravilnik take stranke. Vse delavske liste in organizacije pa prosim, da ponatisnejo to pismo in predlog v svrhu javne diskusije, ki mora neobhodno predhoditi vsakemu uspešnemu skupnemu nastopu.

Federativna Stranka Dela

je zveza vseh delavskih, poljedelskih in uradniških strokovnih, prosvetnih in združnih organizacij Slovenije, ki hočejo na podlagi proletarske demokracije, duhovno enotni z internacionalno organiziranimi, razrednimi (ne verskimi, ne nacionalnimi) organizacijami, voditi samostojni boj proti kapitalistični reakciji in vsem njenim pojavom na političnem, gospodarskem, socialnem, združnem in samoupravnem polju.

Namen zveze je vzbuditi brezbrzižne ali zaslepljene sloje delavskega ljudstva k večji zavednosti in aktivnosti v borbi za njihove razredne interese in za socializem. Ta

namen bo zveza dosegla s skupnimi nastopi vseh federiranih organizacij v sledečih slučajih:

1. V borbi za osnovne pravice samoodločbe in samouprave zapostavljenih narodov.

2. V borbi za enotno, pravično tarifno kolektivno delavno pogodbo za vse stroke.

3. V borbi za osemurnik in v organizaciji dela za brezposelne.

4. V borbi za spolnjenje socialne zakonodaje in njenega izvrševanja.

5. V borbi za samoupravo vseh delavskih institucij, občin, okrajev in okrožij.

6. Za svobodo proletarskega tiska, združevanja, zborovanja in štrajka.

7. Pri majskih in drugih manifestacijah delavskega razreda.

8. Pri volitvah v Delavsko zbornico, OUZD, v občine, okraje, oblasti in centralni parlament. Vsi izvoljeni pri skupnih nastopih morajo predvsem zastopati interese celokupnega delavnega ljudstva po direktivah stranke Dela.

9. Na vseh drugih poljih združnega, prosvetnega in gospodarskega dela.

10. V zunanji politiki: Za mir, razorožitev ter za prijateljstvo in zvezo z vsemi potlačenimi narodi in izkoriščanimi razredi in njihovimi predstavniki.

Sredstva: Federativna Stranka Dela uporablja vsa proletarska sredstva, ki so uspešna in v skladu z razredno zavestjo.

Materialna sredstva: Vsaka organizacija in skupina prispeva v skupno blagajno 5 odstotkov celokupnih svojih dohodkov — združne organizacije 5 odstotkov od čistega dobička — ki jih morajo v svrhu kontrole vse priključene organizacije objavljati javno.

Organizacija.

O vseh predlogih za skupni nastop razpravlja Centralni svet federativne stranke Dela. Ta svet sestoji iz 21 članov. Predseduje pri vsaki seji po vrsti drug predsednik, ki ga izberejo JSDS, SSJ in neodvisna delavska stranka v vrstnem redu (oz. vse priključene organizacije). Sklepa se, če je navzočih vsaj dve tretjini članov, in z dv tretjinsko večino navzočih.

V svet delegirajo:

Neodvisna delavska frakcija	3
Jug. soc. dem. stranka	3
Socialistična partija in zedinjenje	3
Strokovna komisija	2
Kmečko delavska zveza	2
»Svoboda«	1
Zveza železničarjev	1
Klub združenih v Delavski zbornici	2
Klub jug. soc. dem. v Del. zborn.	1
Tipografi	1
Zveza zadrug	1
Zadruga jug. soc. dem.	1

Skupaj članov 21

Seje so vsake 3 mesece enkrat, po potrebi večkrat.

Tehnične posle, ki nastanejo zaradi sprejetja predlogov sveta opravlja centralno tajništvo, ki se sestoji iz 3 članov: 1 od SPJ, 1 od JSDS in 1 neodvisnih. Tajništvo ima seje po potrebi. Sklepa pa samo soglasno.

Federativna stranka Dela objavlja vsak teden komunikacije, ki jih morajo objaviti vsi listi priključenih organizacij. Redakcijo komunikacij opravlja tajništvo.

Po vseh večjih krajih se obrazujejo za izvršitev sklepov Centralnega sveta krajevni sveti po istem ključu in po istem pravilniku. O Delu, programu in ostalem, morajo vse tri frakcije razpravljati na svojih kongresih.

Diskusija naj pokaže, kakšen skupni nastop je mogoče v sedanjih razmerah in s katerimi skupinami.

S sodružnim pozdravom

Lovro Klemenčič l. r.

Po občirni in deloma zelo burni debati je bil vrhniški predlog, umaknjen z izjavo, da je enak Klemenčičevemu, potem je bil dan na glasovanje prvi predlog in je bil sprejet proti enemu glasu, potem pa je bil sprejet soglasno sledeči na kongresu stilizirani predlog glede Klemenčičevega predloga:

Kongres ugotavlja, da je sodrug L. Klemenčič v »Napreju« št. 5, 5. februarja 1927 objavil v članku »V trezno razmišljanje — za skupni nastop« predlog za združitev vseh delavskih strank in struj v federativno stranko Dela. Njegov predlog smatra kongres za predlog, ki ne nasprotuje socialdemokratičnemu programu, čeprav se ogiblje temu imenu. Po tem predlogu bi bilo sodelovanje mogoče. Toda kljub javnemu pozivu se ni nobena izmed drugih strank ali struj za ta predlog izjavila, ampak so vse z molkom, deloma celo z norčevanjem pokazale, da enotnosti ne marajo.

Pozivamo vse te stranke in struje ter delavce, ki za njimi stoje, še enkrat, da se o tem predlogu izjavijo.

Proletariat ima na teh predlogih lepo priliko proučevati programatična vprašanja enotnega nastopa proletariata. Delavstvo naj dokaže z resnim proučevanjem, da si enotnosti res želi.

Sicer pa se želja po enotnosti ne sme kazati samo v lepih besedah in frazah, ampak v dejanski solidarnosti. Kdor hoče svojo željo po enotnosti res pokazati — pobrigaj se za mežiške borbe! Vsak mora priznati, da jih kapital preganja samo zato, ker so po načelih razrednega boja resno delali za ves delavski razred.

Ni dovolj, če zahtevate pri trgovcu samo žitno kavo. Teh je več vrst. Če hočete res nekaj redilnega in okusnega, potem zahtevajte Žiko v rdečem zavitku.

ironizira njeno pisavo, češ, da najprej napada in blati, končna pa s pozivom, naj železničarji vstopajo v to oblateno organizacijo. — **Taktika.** Neko časopisje govori vedno o akcijah, mi ne tako. Povsod smo za akcije, a ne za nesmiselne, temveč za take, ki so izvršljive z ozirom na moč »Saveza«. Dokler ni organizacija splošna, se tudi akcije ne dajo posplošiti. Računati treba, da ima »Savez« od 70.000 železničarjev le 4000 članov. Danes obstoja razredno gibanje med železničarji le na Slovenskem, drugod ne. — Podpirale so »Savez« razne organizacije, predvsem ITF. Zelo hvali Delavsko zbornico, ki je »posvečala našim zahtevam velikansko pažnjo«. Za vse interese »Saveza« je intervenirala in ga vedno podpirala. (Konkretno ni navedel Stanko ničesar o tem. Op. por.) Z vstopom v URSSJ je »Savez« mnogo profitiral in dosegel. Predvsem je zaslug URSS, da je bila njegova (Stankova) premostitev iz Ljubljane v Beograd preklicana.

Popoldne. Verifikacijska komisija poroča, da je 83 verificiranih delegatov. — Blagajnik Pušnik opozarja na svoje pomanjkanje, ki je izšlo v tiskanem »Poročilu za II. redni kongres«. Baraga (iz Brežic) kot predsednik nadzorstva zelo hvali upravni odbor »Saveza«, zlasti pa blagajnika, ker ni našel nikoli nobene napake. Predlega absolutorij z zahvalo. (Sprejeto soglasno brez debate.) Krajnik (iz Maribora) predlega tudi zahvalo tajniku, kar je bilo istotako sprejeto.

Sploh pa so sprejemali delegati vse brez debate. — Resolucije so bile objavljene že v tiskanem poročilu (razen dveh). Posebna komisija jih je skoraj ves popoldne imela v delu, ne da bi (če se prav spominjam) razen enega samega dostavka sploh kaj spremenila na njih. Tako so prišle na glasovanje, k debati se ni oglasil nihče, proti ni glasoval nobeden.

Zivahno je postalo šele zvečer, ko je predsednik Kovač naznanil, da se je pritožil na kongres Marcel Žorga, ki ga je upravni odbor izključil iz »Saveza«. Predsednik Kovač je hotel odpraviti pritožbo najprej s formalnostjo, da je bila namreč prepozno vložena po pravilih in ker je Žorga sploh žalil Savez, ker ga imenuje v svoji pismeni pritožbi »Zvezo železničarjev Jugoslavije« (»Zveza« se imenuje nacionalna organizacija). Ambrožič protestira, da Žorga ne bi dobil besede, češ, potem se tudi mi ne smemo pritoževati, če nam reakcija ne dá svobode in nam pleni list, ako sami nismo boljši. Hrup pa ne poleže, končno pa so govorili štirje proti Žorgi, a ta sam vendarle ni dobil besede in je bila njegova izključitev tudi soglasno potrjena.

Dopisi.

Hrastnik. Občni zbor krajevne org. JSDS in KDZ v Hrastniku se bo vršil v nedeljo, 19. junija ob 15. in pol v prostorih gostilne Ivo Plaznika v Hrastniku. Dnevni red običajen in poročila delegata. Vabljeni so tudi somišljeniki. Odbor.

Celje. Klerikalci, Nemci in radikali, ki so se za občinske volitve združili v en blok, obljubujejo delavcem raj na onem svetu, če bodo vrgli kroglico v njihovo skrinjico. Delavci žal prehitro pozabijo, da ni dolgo od tega ko so ravno tudi pristaši teh strank vrgli na cesto mestne delavce, ki so imeli že po 10 let službe. Na zunaj so sicer klerikalci kazali ogorčenje, a pri zeleni mizi so z demokrati, sklenili odpust delavcev. Delavci so že tudi pozabili na Zaloško cesto v Ljubljani, kjer je padlo 14 delavskih žrtev in ki je tudi sad klerikalnega vladanja. Zdaj v volilnem boju grozijo še zaposlenim mestnim delavcem, da bodo odpuščeni, če ne bodo njih volili, odpuščeni mestnim delavcem pa obljubljajo službo, če bodo njih volili. Še vedno pa se pri občini vršijo odpusti delavcev. Zato kdor je zaveden in vidi z lastnimi očmi, misli pa z lastno glavo, ta na tako hinavske limanice ne pojde. Prava delavska skrinjica 19. junija t. l. bo samo 3. Združeni nasprotniki so sicer skušali razveljaviti edino delavsko listo. Podtikali so nam ponarejene podpise. Toda uspelo jim ni. Izpodbili smo jih uspešno in onemogočili intrige. Kandidatno listo jug. socialno demokratične stranke so morali oblasti potrditi kot veljavno. »Farbenwechslerji« so postali tudi še pred kratkim zvesti orjunaši. Tako menjavajo barvo kamelioni, ki so pristaši tistih strank in struj, ki jim slučajno bolj nesejo. Zavedni delavci ne delajo štafažo v kapitalističnih vrstah. Oni se ne sramujejo svojega stanu, ampak so vztrajni borci v delavskih vrstah. Kdor je zaveden in kdor je pošten bo vrgel kroglico v 3. skrinjico.

Celje. Odgovor na izjavo mestnega nastavljenca g. Jos. Borštnerja v »Del. Politiki« št. 46. Bili ste vprašani, kje in kdaj je napravil s. Leskošek kako škodo delavskemu gibanju, ker ste na ulicah raznašali take vesti, in da bi zato moral s. Leskošek za kazneni postopek k tvrdki Nerad v delo. Hoteli smo Vas napraviti odgovornega za Vaše opravljanje ter Vas ponovno pozivljamo, da odgovorite konkretno. Pravite, da »Napreja« ne marate tožiti, ker bi morali stroške sami plačati, tudi če bi bil »Napreja« obsojen. Priporočamo Vam, da namesto alkohola študirajte rajši tiskovni zakon, potem se ne boste več tako neumno in hinavsko skrivali — časopis, ki bi ne plačal prisojenih stroškov, je obsojen na smrt. Tako ne boste zatajili svojega postopanja v konsumu med delavskim časom in zabavljanja na socialdemokrate. Celjsko javnost in volilce pa opozarjamo, da agitira Borštner še vedno za SPJ, za tisto SPJ, ki je kriva, da je bilo leta 1925 10 strokovno organiziranih delavcev Opčega rad. saveza ven vrženih pri mestni občini. Gospod Koren je bil tedaj občinski odbornik, g. Maru mestni oskrbnik, Borštner pa agitator za Korena. Maru si je zredil debele svinje, Koren dosegel ravnotežno mesto, delavci pa brezposelnost. On, Borštner, je ostal mestni nastavljenec, da zliiva črnilo po »Del. Politiki«, ker se boji, da bo lista Karla Felicijana propadla, ker je od delavskih volilcev že obsojena. Gospod Borštner, imate besedo!

Poročevalec »Napreja«.

Kaj je Produkcijski sklad?

Vse dosedanje celovske organizacije so in še delijo brezposelnim delavcem podporo. Ta podpora znaša 20, 30, 50, v najboljšem slučaju za večje rodbine po 150 Din na teden. (Izvezeta je organizacija tipografov, kjer pa plačujejo člani od 200 do 300 Din mesečnih prispevkov). Še za to podporo moraš izpolniti vsakovrstne pogoje, da jo dobiš, z njo pa ne moreš ne živeti, ne umreti. Zato je Kmetstvo delavska zveza uvedla Produkcijski sklad. Vsak delavec lahko kupi bon za 10 Din. Te bone vsak lahko vnovči, kadar je brezposeln. Po 20 bonov na teden izplača Kmetstvo delavska zveza vsakemu brezposelnemu delavcu. Jasno, da bo delavec tudi ravnal samostojno, kadar se bo zavedal svoje neodvisnosti. Zato kupi vsak delavec v zaposlenosti vsaj vsak teden po 1 produkcijski bon za 10 Din, da v slučaju potrebe ne bo beračil podpore, ampak bo užival sad svojega varčevanja. Zaupniki, razlagajte pomen Produkcijkega sklada. Kdor bo brezposeln, bo bodisi dobil v Skupnem domu delo, ali pa mu bo KDZ izplačala vsak teden po 20 bonov iz Produkcijkega sklada. Skrbite, da ne boste imeli teh bonov premalo, kadar vas bo zadel brezposelnost, ker to ni le lastna obramba proti brezposelnosti, ampak tudi skupna obramba vsega delavskega razreda: zbiranje produktivnih sredstev in ureditev produkcije za potrebo, namesto kapitalističnega profita, ki dela krize.

Obrambni sklad raste le počasi. Žalostno je, da se nekatere organizacije sploh niso odzvale. Le posamezniki se oglašajo, v Mežici pa so že 6 mesecev 4 rodbine brez zaslužka. Kje so pa še drugi izdatki za obrambo! Prizivi, pritožbe proti odlokom, sodni stroški itd. Ni koraka, ki bi ne zahtevali učinkovitih izdatkov. Sodrugi, ne odlašajte! Nasprotnik je dosleden v obrambi kapitala. Kar je danes zadelo mežiške sodruge, se lahko jutri pripeti sodrugom v Trbovljah, Celju, Ljubljani itd. Zato ne odlašajte, ne čakajte, da pride vrsta na vas, pomagajte zdaj, da boste upravičeno lahko računali, da bo pomagano tudi vam, kadar boste potrebovali pomoči za obrambo svojega obstoja pred navalom kapitala. Odtrgaj si grizljaj in nudi ga v pomoč zatiranim!

OBRAMBNI SKLAD.

Zadnji izkaz 21. maja 1927	Din 2690.40
Franjo Langof, Vrhnika	» 50.—
Franc Rinaldo, Trbovlje	» 10.—
Alojz Leskošek, Celje	» 10.—
Ivan Bizjak, Celje	» 10.—
Ivan Čop, Črna	» 20.—
I. Košutnik, Mežica	» 10.—
P. Lesjak, Črna	» 10.—
Karl Kisovec, Ljubljana	» 10.—
Skupaj	Din 2820.40

10. junija — 2400 izvodov.

Razširjajte „Napreja“ in darujte za Tiskovni sklad!

Naznanilo.

P. n. občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril na **Starem trgu št. 28** in na **Gallusovem nabrežju št. 27**

Dalmatinsko (viško) klet

kjer bom točil samo viška vina in to:

Črno vino po . . . Din 10.—
Opolo vino po . . . „ 11.—
Belo vino po . . . „ 12.—
Rakijo po „ 40.—

Na razpolago tudi razna mrzla jedila.

Za mnogobrojen poset se priporoča

Marjan Borčič.

Moderna knjižnica I. in II. zvezek sta izšla.

V najkrajšem času izide tudi 3 zvezek in bodo vsi trije zvezki skupaj tvorili kratkočasno in zanimivo knjigo priljubljenega pisatelja Milana Puglja. — Obseg knjige bo 96 strani, cena Din 12.— je pa tako malenkostna, da si knjigo lahko nabavi vsakdo.

Dobiva in naroča se v tiskarni „SLOVENIJA“ v Ljubljani, Wolfova ul. 1

Cena posameznemu zvezku Din 4

Gospod lekarnar Blum, Subotica.

Čast mi je sporočiti Vam, da so mi Vaše kapsule Larucin zelo dobro pomagale pri spolni bolezni in da je kapaenje povsem prenehalo. — S spoštovanjem K. M. Maribor. — Kapsule Larucin se dobivajo po 20 Din v vseh lekarnah. Glavno skladišče: Apoteka Blum, Subotica.

Popravila vseh sistemov pisarniških strojev mehanik
IVAN LEGAT, Maribor
Vetrinjska ul. 30. — Tel. interurb. 434.

Tvornica dežnikov in solnčnikov L. MIKUŠ, Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji ceni.

Ustanovljeno leta 1839.

NOVA manufakturna in modna trgovina „Pri Golobu“

Vam nudi svojo bogato zalogo tu- in inozemskega blaga po konkurenčnih cenah. Fabriško platno od Din 6.50 naprej. Belo platno od Din 8.— naprej. Platno za rjuhe od Din 25.— naprej. Oksfort za srajce od Din 10.— naprej. Blago za moške obleke od Din 60.— naprej. Druk od Din 10.— naprej. Močna hlačešina dvojna širina Din 30.—. Ševijot v raznih barvah dvojna širina od Din 35.— naprej. Volneno blago v vseh barvah dvojna širina od Din 48.— naprej. Močne ženske nogavice od Din 15.— naprej. Močne moške nogavice od Din 9.50 naprej. Srajce za moške od Din 31.— naprej. Spodnje hlače od Din 20.— naprej. Pavolnasti krepi za ženske obleke od Din 12.— naprej. — Velika izbira svilenih robcev, nogavic, naglavnih robcev, brisač, odej, potrebščine za šivilje in krojače. Lastna izdelava delavskega perila. Stranke iz dežele in delavci dobijo poseben popust. Stranke pa, ki trgovine osebno obiskati ne morejo, se jim na željo pošljejo vzorci.

Najceneje nakupite izgotovljene moške obleke od Din 400.— naprej.

Obleke za dečke po izredno nizki ceni, kakor tudi spomladansko volneno blago, šifon in kontenino, kambrike in vse manufakturno blago, moško in žensko perilo itd. pri

M. BENEDIK, Ljubljana,
Kette-Murnova c. 8 (prejšnja Martinova c.)
Obleke po meri.

POZOR!

Kdor hoče dobro dalmatinsko kapljico, originalni viški opolo, belo, in specialno rožico po Din 12, čez ulico po Din 11, črno specialno Din 10, čez ulico Din 9, ta naj obišče dalmatinsko klet v Ljubljani, Dunajska cesta 9, dvorišče, ter tudi v gostilni „Zlatorog“ v Gosposki ulici št. 3. Za gostilničarje iz zaloge jako zmerne cene. Zahtevajte oferte in vzorce. — Se priporočata:
Brata Ložič.

Triko-perilo

za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za šolarje in lovce, dežniki, kloti, šifoni, žepni robci, palice, vilice, noži, škarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce edino le pri tvrdki

Josip Petelinc, Ljubljana,

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.
Najnižje cene! Na veliko in malo.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6, reg. zadr. z om. zav.

Tiskovine za šole, županstva in urade, najmodernejše plakate in vabila za veselice, letne zaključke. Najmodernejša uredba za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.

Stereotipija. Litografija.

Tiskarna „Slovenija“, družba z o. z., Ljubljana, Wolfova ul. 1

Izdeluje časopise, brošure, knjige, tabele, delnice, note, razglednice, plakate, pisma, račune, trg. in uradne kuverte, vizitke, kalendarje itd. Strojno numeriranje. Rotacija.